तस्येति ॥ तस्य वनस्य अभ्याशे समीपे चरन्भगवान् ॥ तद्वनाभ्याशएवचरंतं अनपायिनं आधिव्याधिरहितं अतएवचारुनिस्वनं क्रौंचयोर्मिथुनंददर्श ॥ अनपायिनमित्यार्षं ॥ ९ ॥ तस्मादिति ॥ मिथुनाद्विभक्तं एकंपुमांसं पापनिश्चयः तद्धननरूपपापनिश्चयः ॥ अतएववैरनिलयः निजानपकारिष्वपिप्राणिषु अकारणवैराश्रयः सइवनिषादः तस्यपश्यतः तंपश्यंतंअनादृत्य जघान पश्यतइतिषष्ठीचानादरे ॥ १० ॥ तमिति ॥ चेष्टमानं लुठंतं निहतं दृष्ट्वा निषादेनेतिशेषः ॥ करुणांगिरं दीनंशब्दं रुराव अकरोदित्यर्थः ॥ पाठांतरेणखेपरिभ्रमा ॥ खे आकाशे परिभ्रमणंकरोतिसेत्यर्थः ॥ ११ ॥ वियुक्तेति ॥ सहचारिणा अहोरात्रमितिशेषः ॥ ताम्रशीर्षेण कुक्कुटादिवत्ताम्र

तस्याभ्याशेतुमिथुनंचरंतमनपायिनं ॥ ददर्शभगवांस्तत्रक्रौंचयोश्चारुनिःस्वनं ॥ ९ ॥ तस्मात्तुमिथुनादेकंपुमांसंपापनिश्चयः ॥ जघानवैरनिलयोनिषादस्तस्यपश्यतः ॥ १० ॥ तंशोणितपरीतांगंचेष्टमानंमहीतले ॥ भार्यातुनिहतंदृष्ट्वारुरावकरुणांगिरं ॥ ११ ॥ वियुक्तापतिनातेनद्विजेनसहचारिणा ॥ ताम्रशीर्षेणमत्तेनपत्रिणासहितेनवै ॥ १२ ॥ तथाविधंद्विजंदृष्ट्वानिषादेननिपातितं ॥ ऋषेर्धर्मात्मनस्तस्यकारुण्यंसमपद्यत ॥ १३ ॥ ततःकरुणवेदित्वादधर्मोयमितिद्विजः ॥ निशाम्यरुदतींक्रौंचीमिदंवचनमब्रवीत् ॥ १४ ॥

वर्णशीर्षगतचूडायुक्तेन ॥ मत्तेन कामसंभोगवशादितिशेषः ॥ अतएवपत्रिणा संभोगकालत्वाद्विततपक्षवता सहितेन स्वसंगतेन तेनापूर्णरतित्वादत्यंतंशोकः ॥ इत्थंभूतेनपतिना वियुक्तारुरावेतिपूर्वेणान्वयः ॥ १२ ॥ तथाविधं कामभोगवशं ॥ धर्मात्मनः दयादाक्षिण्याहिंसादिधर्मप्रवणचित्तस्य ॥ कारुण्यं दया समपद्यत समजायत ॥ १३ ॥ ततइति ॥ करुणवेदित्वात्संजातकरुणत्वात् ह्रस्वश्छांदसः ॥ विदेःसत्तार्थात्लाभार्थाद्वाणिनिः रुदंतीं क्रौंचीं निशाम्य दृष्ट्वा अयंकाममोहितपक्षिवधरूपःअधर्मएवेतिनिश्चित्य क्रौंचीविषयकरुणावत्त्वेन अर्थात्पापकारिणि निषादे आविर्भूतरोषतया इदं वक्ष्यमाणवचनमब्रवीत् ॥ १४ ॥